

ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ

Кафедра Математики та Інформатики

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
для здобувачів вищої освіти
на 2025-2029 рр.

Перший (бакалаврський)
(рівень вищої освіти)

А Освіта/Педагогіка
(галузь знань)

A4 Середня освіта (Інформатика)
(спеціальність)

A4.09 Середня освіта (Інформатика)
(освітня програма)

Берегове
2025 р.

Наскрізна програма практичної підготовки для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з галузі знань: А "Освіта/Педагогіка" за спеціальністю А4 "Середня освіта (Інформатика)", А4.09 ОП "Середня освіта (Інформатика)" / Укладачі: Пап Г.Г., Кулін Ю.І., Доровці А.Ф., Якоб Е.Б., Кучінка К.Й., Тилищак О.А. Берегове: Закарпатський угорський університет імені Ференца Ракоці II, 2025. 29 с.

Розглянуто та рекомендовано до використання у навчальному процесі
на засіданні кафедри математики та інформатики
Закарпатського угорського університету ім. Ф.Ракоці II
(протокол № 4 від «28» листопад 2025 року)

Розглянуто та рекомендовано Радою із забезпечення якості освіти
Закарпатського угорського університету ім. Ф. Ракоці II
(протокол № 12 від «16» грудня 2025 року)

Рекомендовано до видання в електронній формі (PDF)

рішенням Вченої ради Закарпатського угорського університету ім. Ф. Ракоці II
(протокол №12 від «17» грудня 2025 року)

Підготовлено до видання в електронній формі (PDF) кафедрою математики та
інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II

Укладачі:

Габрієлла ПАП — ст. викладач кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II;

Юдіт КУЛІН – ст. викладач кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II;

Адам ДОРОВЦІ – асистент кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.

Еніке ЯКОБ – викладач кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II;

Каталін КУЧІНКА – кандидат фіз.-мат. наук, доцент кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II;

Олександр ТИЛИЩАК — д. ф.-м. н., професор кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II;

Рецензенти:

Ганна СЛИВКА-ТИЛИЩАК -Доктор фіз.- мат. наук, професор кафедри теорії ймовірностей і математичного аналізу ДВНЗ "УжНУ", м. Ужгород.

Мирослав Стойка – кандидат фіз.-мат. наук, завідувач кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.

Відповідальні за випуск:

Мирослав СТОЙКА – кандидат фіз.-мат. наук, завідувач кафедри математики та інформатики Закарпатського угорського університету імені Ференца Ракоці II.

Навчально-методичне видання розроблене з метою забезпечення здобувачів вищої освіти програмою практик, як невід’ємної складової професійної підготовки у ЗВО. У навчально-методичному виданні викладено необхідний матеріал для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань А "Освіта/Педагогіка", А4.09 ОП "Середня освіта (Інформатика)", що оптимізує та роз’яснює процес проходження практик під час навчання у ЗВО. Наскрізна програма практичної підготовки розрахована на здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання Закарпатського угорського університету ім. Ференца Ракоці II, що навчаються за спеціальністю А4 "Середня освіта (Інформатика)".

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Графік проведення практики.....	5
2. Мета та завдання практики	6
2.1. Мета практики.....	6
2.2. Завдання практики.....	6
3. Розділи практик (за кожним видом)	8
3.1. Педагогічна практика (Практика з виготовлення наукових текстів та засобів наочності з інформатики)	8
3.2. Педагогічна практика (Навчальна обчислювальна практика)	10
3.3. Педагогічна практика (Виробнича)	12
3.4. Педагогічна практика (Табірна практика)	20
3.5. Підготовка бакалаврської роботи	25

ВСТУП

Робоча програма педагогічної практики складена відповідно до освітньопрофесійної програми підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності А4 Середня освіта «Інформатика». Предметом практики є процес спрямованого розвитку і формування особистості в умовах її виховання, навчання, самовдосконалення, а також педагогічна діяльність викладача технічних наук у вищій школі, зокрема застосовування методів і засобів пізнання, навчання і самоконтролю для придбання нових знань і умінь, використання сучасних психолого-педагогічних теорій і методів у професійній діяльності.

1. Графік проведення практики.

Структура наскрізної практичної підготовки здобувачів вищої освіти ОП "Середня освіта (Інформатика)" наведена в табл. 1.

Таблиця 1.

Структура наскрізної практичної підготовки здобувачів вищої освіти ОП «Середня освіта (Інформатика)»

№	Назва практики	Семестр	Число тижнів	Навчальне навантаження здобувачів		Форма контролю
				Год.	Кредитів ЄКТС	
1	Педагогічна практика (Практика з виготовлення наукових текстів та засобів наочності з інформатики)	2	2	90	3	диф.залік
2	Педагогічна практика (Навчальна обчислювальна практика)	4	2	90	3	диф.залік
3	Педагогічна практика (Виробнича)	4,5,6,7	2-2-2-6	540	18	диф.залік
4	Педагогічна практика (Табірна практика)	6	2	90	3	диф.залік
5	Підготовка бакалаврської роботи	8	2	90	3	диф.залік

2. Мета та завдання практики

2.1. Мета практики

Мета літньої практики:

- Вивчення основ роботи з видавничою системою LaTeX-2ε для подальшого використання при підготовці наукових публікацій а також науково-методичних та навчальних видань.
- Метою обчислювальної (навчальної) практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання, ознайомлення студентів зі конкретними задачами, які вирішують фахівці, отримання первинних професійних знань та умінь розв'язувати ці задачі.

Метою виробничої практики співвіднести із повсякденними шкільними реаліями теоретичні знання, отримані студентами під час вивчення математичних дисциплін, а також педагогіки

Мета педагогічної практики у літньому таборі: Набуття студентами досвіду самостійної організації життя та діяльності дитячого колективу, оволодіння методикою виховної роботи з школярами в умовах літніх канікул

Мета практики «Підготовка бакалаврської роботи» є поглиблення та закріплення теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану, дозбирання фактичного матеріалу для виконання дипломної роботи. Переддипломна практика студентів, яка проводиться перед виконанням дипломної роботи, є заключною ланкою практичної підготовки фахівців, зокрема бакалаврів педагогічної освіти, формує розуміння важливості педагогіки в регіональних дослідженнях.

2.2. Завдання практики

Завдання літньої педагогічної практики:

- Сформулювати у студентів навички та потреби застосування сучасних комп'ютерних технологій при оформленні навчальних, наукових та ділових публікацій, а також при підготовці інформації до розміщення на сайтах і в презентаціях.
- Завдання обчислювальної практики сформовані таким чином, щоб допомогти студентам закріпити й поглибити знання з програмування. Підсумки практики підводяться у процесі складання студентом заліку.

Завдання виробничої практики:

- оволодіти сучасними формами організації та методами навчання у навчальних закладах;
- ознайомитись із системою роботи вчителя-предметника, класного керівника, набути умінь, навиків педагогічної діяльності.

Завдання педагогічної практики у літньому таборі:

- виробити у студентів вміння і навички самостійної роботи з дітьми та підлітками в умовах літніх канікул;
- озброїти студентів методами і прийомами виховання школярів в умовах літньої праці та відпочинку;
- виховувати відповідальне ставлення до проведення виховної роботи з дітьми та підлітками;
- розвивати творчі здібності при організації і проведенні занять в гуртках, секціях, клубах за інтересами;
- встановлювати педагогічні правильні відносини з дітьми та підлітками в специфічних умовах табірної зміни.

Завдання практики «Підготовка бакалаврської роботи»

- формування навичок самостійного вирішення практичних завдань, здатності до креативного критичного мислення тощо;
- поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих студентами протягом усіх років навчання у виші, підготування до самостійної, пошукової роботи в галузі педагогіки та психології;
- поглиблення навичок самостійної дослідницької роботи та
- навичок роботи із довідковою та спеціалізованою літературою;
- розвиток у студентів здатності вирішувати дослідницькі (практичні та теоретичні) задачі в галузі педагогіки та психології;
- практичне використання сучасних технологій, методів та методик комплексних психолого-педагогічних досліджень;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- накопичення досвіду самостійної роботи згідно вибраного фаху;
- збір та опрацювання фактичного матеріалу для написання дипломної роботи;
- завершення роботи над дипломним дослідженням, оформлення дипломної роботи та представлення її на попередньому захисті.

3. Розділи практик (за кожним видом)

3.1. Педагогічна практика (Практика з виготовлення наукових текстів та засобів наочності з інформатики)

Мета:

Вивчення основ роботи з видавничою системою LaTeX-2e для подальшого використання при підготовці наукових публікацій а також науково-методичних та навчальних видань.

Завдання:

Сформувати у студентів навички та потреби застосування сучасних комп'ютерних технологій при оформленні навчальних, наукових та ділових публікацій, а також при підготовці інформації до розміщення на сайтах і в презентаціях.

Загальні компетентності:

ЗК8 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

ЗК11 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК2 Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області інформатики, забезпечувати здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України.

ФК18 Здатність до цифрового подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

Програмні результати навчання:

ПРН1 Демонструє вміння навчати учнів державною мовою, застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання ; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН21 Використовувати цифрові присторої, їх базове програмне забезпечення, працювати з операційними системами, онлайн сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет.

ПРН22 Демонструвати знання з основних розділів математики та інформатики.

ПРН28 Добирати дидактичні матеріали для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов'язкових результатів навчання.

Завдання, передбачене програмою практики

1. Ознайомлення з середовищем програмування LaTeX (базове форматування, розділи, зміст, вставка. зображень, математичний режим тощо).
2. Підготувати самостійне завдання до друку, використовуючи вивчені команди.

3. Оформити звіт про проходження практики.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 2.

Таблиця 2.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Загальне оформлення звітної документації	0-20
2.	Розробка самостійного завдання	0-30
3.	Вчасно подана документація	15
4.	Захист практики	0-35
Всього		0-100

Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р
3. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти https://kmf.uz.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf#page=223
4. Lamport, L.: LaTeX: A Document Preparation System. Addison–Wesley, Reading (MA), 1994, 272 p.
5. Mittelbach, F. – Goossens, M.: The LaTeX Companion. Addison–Wesley, Boston, 2004, 1120 p.
6. Oetiker, T. – Partl, H. – Hyna, I. – Schlegl, E.: The Not So Short Introduction to LaTeX2ε. Online kiadás, 2021, — p.
7. Horváth, P.: LaTeX a gyakorlatban – Bevezetés és példatár. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2019, 210 p.
8. Kovács, G.: Tudományos szövegek készítése LaTeX-ben. Typotex, Budapest, 2022, 185 p.
9. Tómacs, T.: LaTeX – kézikönyv kezdő és haladó felhasználóknak. Online kiadás, Eszterházy Károly Egyetem, Eger, 2025, — p.
10. Андрусишин, Л.: LaTeX для студентів та викладачів. Львівський національний університет, Львів, 2020, 152 p.
11. Бондаренко, О. – Мельник, С.: Практичний курс з LaTeX для підготовки наукових публікацій. Київський університет, Київ, 2021, 198 p.
12. Чумаченко, І.: Інформаційні технології в освіті та науці. Харківський національний університет, Харків, 2018, 240 p.
13. <https://miktex.org/download>
14. <https://www.overleaf.com/learn/latex/Tutorials>
15. <https://www.texniccenter.org/download/>
16. <https://tomacstibor.uni-eszterhazy.hu/tananyagok/LaTeX.pdf>

17. Kucsinka K., Papp G.: Módszertani ajánlások és feladatok az „Informatikai tudományos szövegek és szemléltető eszközök készítésének gyakorlata” című oktatási komponenshez az első (alapképzés) szintű felsőoktatási hallgatók számára” tudományterület: 01 Oktatás, 014.09 Középfokú oktatás (Informatika), képzési program: „Informatika”. il. Rakóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola, Beregszász, 2025. - 53 p. https://okt.kmf.uz.ua/mit/oktat-mit/METODYCHNI_VKAZIVKY/2025/Informatika/Informatikai_tudomanyos_szovegek/latex_gyak.pdf

3.2. Педагогічна практика (Навчальна обчислювальна практика)

Мета:

Метою обчислювальної (навчальної) практики є закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих студентами під час навчання, ознайомлення студентів зі конкретними задачами, які вирішують фахівці, отримання первинних професійних знань та умінь розв’язувати ці задачі.

Завдання обчислювальної практики сформовані таким чином, щоб допомогти студентам закріпити й поглибити знання з програмування. Підсумки практики підводяться у процесі складання студентом заліку.

Загальні компетентності:

ЗК8 Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

ЗК11 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерувати нові ідеї, виявляти та розв’язувати проблеми, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК13 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК2 Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області інформатики, забезпечувати здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України.

ФК18 Здатність до цифрового подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

Програмні результати навчання:

ПРН1 Демонструє вміння навчати учнів державною мовою, застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання ; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН21 Використовувати цифрові пристрої, їх базове програмне забезпечення, працювати з операційними системами, онлайн сервісами, застосунками, файлами, мережею Інтернет.

ПРН22 Демонструвати знання з основних розділів математики та інформатики.

ПРН28 Добирати дидактичні матеріали для вивчення учнями окремих тем/розділів навчальної програми відповідно до обов’язкових результатів навчання.

Завдання, передбачене програмою практики

1. Ознайомитись та проаналізувати нормативні документи навчання студентів за обраною спеціальністю (Освітня програма, Освітній стандарт спеціальності, Професійні стандарти галузі);
2. Проконсультуватись з керівником практики та ознайомитися з колом обов'язків та завданням на практику;
3. Ознайомитися з технікою безпеки і охороною праці на об'єкті практики.
4. Обговорення мети і завдань практики, акцентувати увагу на підбір запитань про організацію роботи під час проходження практики;
5. Ознайомлення з завданням практики відповідно до нормативних документів;
6. Отримання конкретного індивідуального завдання від керівника практики;
7. Відвідувати консультації та настановчі заняття щодо проходження практики;
8. Виконувати завдання керівника практики та регулярно звітуватись про виконану роботу.
9. Подати викладачу звіт про виконані завдання;
10. Узагальнення та систематизація матеріалу щодо проходження виробничої практики. Підготовка необхідної документації.
11. Оформлення звіту про практику;
12. Представлення звіту про навчальну обчислювальну практику та його затвердження;
13. Захист практики із звітуванням про пророблену роботу.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 3.

Таблиця 3.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Загальне оформлення звітної документації	0-20
2.	Виконання індивідуальних завдань.	0-40
3.	Вчасно подана документація	10
4.	Захист практики	0-30
Всього		0-100

Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р
3. Положення про проведення практики студентів ЗУІ.

4. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти
https://kmf.uz.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf#page=223
Електронні ресурси:
5. 1. <https://www.codecademy.com/>
6. 2. <https://www.w3schools.com/>

3.3. Педагогічна практика (Виробнича)

Мета:

- співвіднести із повсякденними шкільними реаліями теоретичні знання, отримані студентами під час вивчення математичних дисциплін, а також педагогіки

Завдання:

- оволодіти сучасними формами організації та методами навчання у навчальних закладах;
- ознайомитись із системою роботи вчителя-предметника, класного керівника, набути умінь, навиків педагогічної діяльності;

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності в тому числі із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність мотивувати людей, приймати обґрунтовані рішення та рухатись до спільної мети.

ЗК5. Здатність до планування своєї діяльності, застосування творчих підходів до роботи, виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, утверджувати українську національну та громадську ідентичності. Здатність до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК7. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти соціально відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

ЗК9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК10. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мульти-культурність, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК13. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань, концепцій, теорій, принципів і методів сучасної інформатики у практику у професійну діяльність та в площину навчання інформатики.

ФК2 . Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області інформатики, забезпечувати здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК4. Здатність добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів на основі конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи почуття та емоції власні та учнів.

ФК5. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові, предметні компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти, формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК6. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти

ФК7. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів самооцінювання та взаємооцінювання.

ФК8. Здатність до формування спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного, у якій кожен відчуває себе її частиною; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК9. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.); використання здоров'я збережувальних технологій під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

ФК10. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК11. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей, навчатися впродовж життя.

ФК12. Володіння методами інформаційного моделювання; здатність реалізовувати інформаційну модель засобами інформаційно-комунікаційних технологій; проводити комп'ютерний експеримент, інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати його результати.

ФК16. Здатність розв'язувати задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності, аналізувати та оцінювати ефективність розв'язку та формувати відповідні вміння в учнів.

ФК17. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

ФК20. Здатність застосовувати в професійній діяльності хмарні та мережеві інформаційні технології, сучасні мови програмування і пакети прикладних програм.

ФК22. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів інформатики; мультимедійне обладнання.

ФК23. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня (в тому числі осіб з особливими освітніми потребами), залежно від його вікових та індивідуальних особливостей, можливостей, здібностей та інтересів, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК24. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

ФК25. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою, застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання ; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН2. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

ПРН3. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН4. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН7. Здатність ефективно використовувати наявні сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі, зокрема, в організації дистанційного навчання, та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси, аналізувати та інтегрувати в електронному середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів.

ПРН9. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН10. Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН11. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН19. Використовувати мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів, які належать до корінних народів або національних меншин України, у процесі здобуття ними освіти та навчання інформатики зокрема.

ПРН22. Демонструвати знання з основних розділів математики та інформатики.

ПРН24. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ПРН25. Реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності.

ПРН26. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми).

ПРН27. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ПРН29. Використовувати зміст навчальних предметів та інтегрованих курсів з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і наскрізних умінь, навчати учнів застосовувати їх на практиці

ПРН31. Добирати доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку.

ПРН33. Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів.

ПРН34. Використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання в освітньому процесі.

ПРН36. Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з учнями; розпізнавати індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу.

ПРН37. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, їхній психоемоційний стан для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ПРН38. Підтримувати взаємодію між учнями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формувати навички взаємодопомоги та співпраці.

ПРН39. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами, володіти способами запобігання професійному вигоранню.

ПРН40. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього, поважаючи розмаїття думок і поглядів, приймаючи та поцінуючи інакшість.

ПРН41. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства.

ПРН42. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі

ПРН43. Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів, вимог санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

ПРН44. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, розпізнавати зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини.

ПРН45. Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ПРН46. Планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

ПРН47. Моделювати навчальні заняття на основі компетентнісного, діяльнісного, особистісно-зорієнтованого підходів.

ПРН48. Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів.

ПРН49. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання.

ПРН50. Аналізувати результати навчання учнів з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

ПРН51. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання.

ПРН52. Добирати та застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності.

ПРН53. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу.

Завдання, передбачене програмою практики

IV семестр

1. Ознайомитись з освітньою програмою навчального закладу, календарне планування вчителя інформатики, план школи, веденням навчально-методичної документації, правилами охорони праці.
2. Вивчити досвід проведення уроків і позакласних заходів учителями, викладачами
3. Підготувати 2 щоденників з відвідування занять
4. Підготувати 5 плана-конспекта урока з інформатики
5. Підготувати 2 наочних посібниківнаочні посібники та 2 контрольний робіт з інформатики
6. Оформити звіт про проходження практики і щоденник практиканта

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 4.

Таблиця 4.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Загальне оформлення звітної документації	0-20
2.	Розробка щоденників про відвідування занять.	0-10
3.	Розробка плана-конспекта практичних занять з інформатики (5 заняття)	0-20
4.	Розробка наочних посібників з інформатики (2 заняття)	0-10
5.	Розробка контрольних робіт з інформатики (2 заняття)	0-10
6.	Вчасно подана документація	10
7.	Захист практики	0-20
Всього		0-100

V семестр

1. Ознайомитись з навчальним планом навчального закладу, планами роботи педагогічного колективу, веденням навчально-методичної документації, правилами охорони праці.
2. Вивчити досвід проведення уроків і позакласних заходів учителями, викладачами
3. Підготувати 6 щоденників з відвідування занять
4. Підготувати та провести 1 плана-конспекта урока з інформатики
5. Оформити звіт про проходження практики і щоденник практиканта

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 5.

Таблиця 5.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Загальне оформлення звітної документації	0-20
2.	Розробка щоденників про відвідування занять тематично (інструкції вчителя, виправлення помилок, організація часу, і т.д.)	0-20 (за 1 заняття)
3.	Розробка та проведення плана-конспекта практичних занять з інформатики (1 заняття)	0-20 (за 1 заняття)
4.	Вчасно подана документація	10
5.	Захист практики	0-30
Всього		0-100

VI семестр

1. Ознайомитись з навчальним планом навчального закладу, планами роботи педагогічного колективу, веденням навчально-методичної документації, правилами охорони праці.
2. Вивчити досвід проведення уроків і позакласних заходів учителями, викладачами
3. Підготувати 7 щоденників з відвідування занять (1 вчителя, 6 однокурсника)
4. Підготувати 5 планів-конспектів уроків з інформатики та провести з них 3 уроків.
5. Оформити звіт про проходження практики і щоденник практиканта

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 6.

Таблиця 6.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Загальне оформлення звітної документації	0-10
2.	Розробка плану-конспекту практичних занять з інформатики (5 заняття)	0-20 (за 1 заняття)
3.	Проведення плану-конспекта практичних занять з інформатики (3 заняття)	0-30
4.	Вчасно подана документація	10
5.	Захист практики	0-30
Всього		0-100

VII семестр

1. Ознайомитись з освітньою програмою навчального закладу, календарне планування вчителя інформатики, план школи, веденням навчально-методичної документації, правилами охорони праці.
2. Вивчити досвід проведення уроків і позакласних заходів учителями, викладачами
3. Підготувати 10 щоденників з відвідування занять
4. Підготувати 12 планів-конспектів уроків з інформатики та провести їх
5. Підготувати 4 самоаналіза
6. Підготувати та провести 1 урок класного керівника
7. Підготувати та провести 1 позакласного заходу
8. Оформити звіт про проходження практики і щоденник практиканта

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 7.

Таблиця 7.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Загальне оформлення звітної документації	0-10
2.	Розробка щоденники госпіталізації та самоаналіз	0-20 (за 1 заняття)
3.	Розробка та проведення плану-конспекту практичних занять з інформатики	0-20 (за 1 заняття)

4.	Розробка та проведення уроку класного керівника та позакласний захід	0-10 (за 1 заняття)
5.	Вчасно подана документація	10
6.	Захист практики	0-30
Всього		0-100

Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р
3. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти
https://kmf.uz.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf#page=223

Рекомендована література / Ajánlott irodalom / Recommended Reading:

1. Papp G. (2020). Az e-tesztek szerkesztése és alkalmazása tudásszintmérés céljából a karanténi távoktatás ideje alatt. In Abonyi-Tóth A., Zsákó L., & Stoffová V. (Szerk.), *Proceedings of XXXIII. DidMatTech 2020 Conference, New Methods and Technologies in Education, Research and Practice* (o. 203–212). ELTE Informatikai Kar.
http://didmattech.inf.elte.hu/wp-content/uploads/2020/09/Didmattech2020_Proceedings_XXXIII_v20200921.pdf
2. Месарош Л. В., Кучінка К. Й., Пап Г. Г.: Розвиток логічного мислення з використанням методу класифікації на уроках фізики та математики. In Komarytsky M. L. (ed.): *Topical issues of the development of modern science. Abstracts of VII International Scientific and Practical Conference Sofia, Bulgaria 11-13 March 2020*. Sofia, Publishing House “ACCENT”, 2020. pp. 323-325.
https://www.researchgate.net/publication/353046758_Rozvitok_logicnogo_mislenna_z_vikoristannam_metodu_klasifikacii_na_urokah_fiziki_ta_matematiki
3. Papp, G. (2021a). A pandémia ideje alatt alkalmazott e-teszt megbízhatóságának vizsgálata. In A. Abonyi-Tóth, V. Stoffová, & L. Zsákó (Szerk.), *Proceedings of XXXIV. DidMatTech 2021 Conference. New Methods and Technologies in Education, Research and Practice* (o. 282–293). ELTE Informatikai Kar.
<http://didmattech.inf.elte.hu/proceedings-2021/>
4. Papp G. (2021b). Online felületek alkalmazása a matematika tanításában Kárpátalján. *Limes: a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tudományos évkönyve, VIII*, 219–223. https://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2022/04/limes-2021-issue-viii_2021-12-30.pdf
5. Papp, G., & Szegő, D. (2021c). Traditional test versus e-test. *EDULEARN21. 13th International Conference on Education and New Learning Technologies July 5th-6th, 2021*, 5029–5033.
<https://doi.org/10.21125/edulearn.2021.1040>
6. Papp G. (2022). Tudásszintmérés e-tesztek segítségével. In Marosi I. (Szerk.), *Hitkeresés. Az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium szervezésében 2021. március 18-án megrendezett VII. Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia tanulmányainak gyűjteménye* (o. 39–46). Kálvin Nyomda. https://karpataljaiadatbank.com/wp-content/uploads/2022/08/IV.-kotet_Hitkereses.pdf
7. Papp, G. (2023a). Comparison of platforms used in online education. *Актуальні питання у сучасній науці, 11(17)*.
[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11\(17\)-712-721](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-11(17)-712-721)
8. Papp G. (2023b). Informatika tárgyi e-teszt megbízhatóságának vizsgálata. In Tóth A. & Marosi I. (Szerk.), *Hittel a jövőbe. Az Ortutay Elemér Görögkatolikus Szakkollégium szervezésében 2022. május 5-én rendezett VIII. Keresztény Tudományos Diákköri Konferencia tanulmányainak gyűjteménye* (o. 49–63). RIK-U.
9. Papp, G. (2023c). Usage of Online Platforms in Education of Mathematics in Transcarpathia at the Beginning of Quarantine. In U. Kähler, M. Reissig, I. Sabadini, & J. Vindas (Szerk.), *Analysis, Applications, and Computations* (o. 155–162). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-36375-7_9
10. Papp, G. (2023d). Using e-test in online mathematics education during a pandemic for Ferenc Rakoczi II Transcarpathian Hungarian College of Higher Education students. In *DisCo 2021: Active Learning in Digital Era: How Digital Tools promote a Conscious, Open-minded, Creative and Social-Oriented Thinking* (o. 275–283). Centre for Higher Education Studies. <https://www.disconference.eu/wp-content/uploads/2023/08/16thconference-Reader-DisCo2021.pdf>
11. Papp, G. (2024a). Examining e-test and its goodness indicators. *Academis Notes. Series: Pedagogical Sciences, 10*, 136–139. https://doi.org/10.59694/ped_sciences.2024.10.136

12. Papp G. (2024b). Online felületek összehasonlítása oktatásszervezés és e-teszt szerkesztése céljából. In Berghauer-Olasz E., Csopák É., Greba I., & Lizák K. (Szerk.), *Krizishelyzetek hatása és kihívásai az oktatásban. Nemzetközi tudományos konferencia Beregszász, 2023. március 30-31. Tanulmánykötet* (o. 351–358). II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola.
13. Papp, G. (2024c). The use of e-tests in education as a tool for retrieval practice and motivation. *Teaching Mathematics and Computer Science*, 22(1), 59–76. <https://doi.org/10.5485/TMCS.2024.13495>
14. Gabriella Papp, Judit Kulin (2025): Comparison of the reliability of e-tests in higher education of mathematics. In Katalin Kuchinka, Oleksandr Tylyshchak, Myroslav Stoika, Enikő Jakab, Gabriella Papp and Adam Daroci (ed.) *Innovative digital methods in education and research, International scientific and practical conference, Book of Conference Abstracts. Berehove, 2025.* pp. 121-122.
<https://kmf.uz.ua/uk/publications/innovacijni-cifrovi-metodi-v-galuzi-osviti-ta-doslidzhen/>

3.4. Педагогічна практика (Табірна практика)

Мета:

Набуття студентами досвіду самостійної організації життя та діяльності дитячого колективу, оволодіння методикою виховної роботи з школярами в умовах літніх канікул.

Завдання:

- виробити у студентів вміння і навички самостійної роботи з дітьми та підлітками в умовах літніх канікул;
- озброїти студентів методами і прийомами виховання школярів в умовах літньої праці та відпочинку;
- виховувати відповідальне ставлення до проведення виховної роботи з дітьми та підлітками;
- розвивати творчі здібності при організації і проведенні занять в гуртках, секціях, клубах за інтересами;
- встановлювати педагогічні правильні відносини з дітьми та підлітками в специфічних умовах табірної зміни.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності в тому числі із залученими фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ЗК4. Здатність мотивувати людей, приймати обґрунтовані рішення та рухатись до спільної мети.

ЗК5. Здатність до планування своєї діяльності, застосування творчих підходів до роботи, виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, утверджувати українську національну та громадську ідентичності. Здатність до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК7. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти соціально відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК8. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології з дотриманням етично-правових норм в умовах євроінтеграційних процесів.

ЗК9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

ЗК10. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мульти-культурність, усвідомлювати необхідність рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу.

ЗК11. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерувати нові ідеї, виявляти та розв'язувати проблеми, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК12. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК13. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань, концепцій, теорій, принципів і методів сучасної інформатики у практику у професійну діяльність та в площину навчання інформатики.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області інформатики, забезпечувати здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК4. Здатність добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів на основі конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи почуття та емоції власні та учнів.

ФК5. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові, предметні компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти, формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК6. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти

ФК7. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання, навчати учнів самооцінювання та взаємооцінювання.

ФК8. Здатність до формування спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного, у якій кожен відчуває себе її частиною; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК9. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі.); використання здоров'я збережувальних технологій під час освітнього процесу, здійснювати профілактично-просвітницьку роботу щодо безпеки життєдіяльності, санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

ФК10. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК11. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей, навчатися впродовж життя.

ФК12. Володіння методами інформаційного моделювання; здатність реалізовувати інформаційну модель засобами інформаційно-комунікаційних технологій; проводити комп'ютерний експеримент, інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати його результати.

ФК16. Здатність розв'язувати задачі шкільного курсу інформатики різного рівня складності, аналізувати та оцінювати ефективність розв'язку та формувати відповідні вміння в учнів.

ФК17. Здатність добирати та використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі та в позакласній роботі, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси, аналізувати й оцінювати доцільність й ефективність їх застосування.

ФК20. Здатність застосовувати в професійній діяльності хмарні та мережеві інформаційні технології, сучасні мови програмування і пакети прикладних програм.

ФК22. Здатність використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів інформатики; мультимедійне обладнання.

ФК23. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня (в тому числі осіб з особливими освітніми потребами), залежно від його вікових та індивідуальні особливостей, можливостей, здібностей та інтересів, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ФК24. Здатність застосовувати наукові методи пізнання в освітньому процесі.

ФК25. Здатність використовувати інновації у професійній діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Демонструє вміння навчати учнів державною мовою, застосовувати мову та мовні засоби як інструмент мотивації учнів до пізнання ; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

ПРН2. Називає і аналізує методи цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

ПРН3. Здійснює добір і застосовує сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

ПРН4. Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН7. Здатність ефективно використовувати наявні сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології в освітньому процесі, зокрема, в організації дистанційного навчання, та для професійного розвитку, створювати та використовувати цифрові освітні ресурси, аналізувати та інтегрувати в електронному середовищі інформацію про активність і ефективність навчальної діяльності учнів.

ПРН9. Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН10. Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН11. Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної

правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН19. Використовувати мовний, мовленнєвий та культурний досвід учнів, які належать до корінних народів або національних меншин України, у процесі здобуття ними освіти та навчання інформатики зокрема.

ПРН22. Демонструвати знання з основних розділів математики та інформатики.

ПРН24. Знати та дотримуватися вимог Державного стандарту базової середньої освіти у професійній діяльності відповідно до предметної спеціальності.

ПРН25. Реалізовувати свої громадянські права і обов'язки, усвідомлювати та утверджувати цінності демократичного суспільства у професійній діяльності.

ПРН26. Знати законодавчі вимоги щодо змісту загальної середньої освіти відповідного рівня та форм організації освітнього процесу (державні стандарти, типові освітні програми, модельні навчальні програми).

ПРН27. Демонструвати академічні знання з освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) і володіти методиками і технологіями моделювання змісту навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ПРН29. Використовувати зміст навчальних предметів та інтегрованих курсів з метою розвитку в учнів ключових компетентностей і наскрізних умінь, навчати учнів застосовувати їх на практиці

ПРН31. Добирати доцільні сучасні методики і технології навчання, виховання і розвитку учнів засобами освітньої галузі/навчального предмету (інтегрованого курсу) відповідно до визначених теми, мети і завдань уроку.

ПРН33. Володіти методиками формування та розвитку ціннісних ставлень в учнів.

ПРН34. Використовувати навчально-методичний інструментарій, обладнання навчального й загального призначення для кабінетів (за предметними спеціальностями); мультимедійне обладнання в освітньому процесі.

ПРН36. Усвідомлювати вплив вікових особливостей учнів на різні сфери їх розвитку, психічні процеси та використовувати відповідні форми і методи роботи з учнями; розпізнавати індивідуальні особливості учнів (навчальні стилі, типи темпераменту, особливості розвитку тощо) та враховує їх під час планування та здійснення освітнього процесу.

ПРН37. Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів, їхній психоемоційний стан для формування мотивації учнів та організації їхньої пізнавальної діяльності, розвитку позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ПРН38. Підтримувати взаємодію між учнями для сприяння їхньому соціальному розвитку, формувати навички взаємодопомоги та співпраці.

ПРН39. Здатність усвідомлювати особисті відчуття почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними емоційними станами, володіти способами запобігання професійному вигоранню.

ПРН40. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього, поважаючи розмаїття думок і поглядів, приймаючи та поцінуючи інакшість.

ПРН41. Взаємодіяти з учасниками освітнього процесу на засадах партнерства.

ПРН42. Забезпечувати педагогічний супровід учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі

ПРН43. Добирати та застосовувати в освітньому середовищі здоров'язбережувальні засоби та ресурси, володіти методами профілактично-просвітницької роботи та безпеки життєдіяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів, вимог санітарії та гігієни, формувати в учнів культуру здорового та безпечного життя.

ПРН44. Здатність надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу, розпізнавати зовнішні ознаки погіршення самопочуття людини.

ПРН45. Забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного учня, з урахуванням його індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів.

ПРН46. Планувати освітній процес на основі освітньої програми закладу освіти і навчальних програм з предметів (інтегрованих курсів) з урахуванням вимог Державного стандарту базової середньої освіти.

ПРН47. Моделювати навчальні заняття на основі компетентнісного, діяльнісного, особистісно-зорієнтованого підходів.

ПРН48. Організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів.

ПРН49. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання.

ПРН50. Аналізувати результати навчання учнів з метою подальшого врахування в освітньому процесі; використовувати методи та прийоми розвитку в учнів здатності до самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання.

ПРН51. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання.

ПРН52. Добирати та застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання у педагогічній діяльності.

ПРН53. Застосовувати різні підходи до розв'язання проблем, генерувати нові ідеї, демонструвати відкритість до ідей та рішень учасників освітнього процесу.

Зміст літньої практики передбачає:

1. Ознайомлення з умовами роботи, правилами внутрішнього розпорядку, традиціями літнього оздоровчого табору.
2. Планування роботи загону на зміну.
3. Організаційно-педагогічна робота.
4. Проведення творчої виховної діяльності за різними напрямками виховної роботи
5. Загартовування організму дітей.
6. Дотримання правил техніки безпеки.
7. Організація дозвілля дітей.

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Шкалу балів, які враховуються при виставленні підсумкової оцінки за практику, наведено в табл. 8.

Таблиця 8.

Критерії оцінювання проходження практики №п/п	Зміст роботи, виконаної студентом	Кількість балів
1.	Скласти детальний план проходження практики на весь її період. (електронних форм)	0-20
2.	Розробка та проведення плану-конспекту позакласний занять (електронних форм)	0-40 (за 1 заняття)
3.	Вчасно подана документація	10
4.	Захист практики	0-30
Всього		0-100

Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р
3. Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти
https://kmf.uz.ua/mik/minosegiranyitasi_kezikonyv.pdf#page=223

Рекомендована література / Ajánlott irodalom / Recommended Reading:

1. Gabriella Papp, Judit Kulin (2025): Comparison of the reliability of e-tests in higher education of mathematics. In Katalin Kuchinka, Oleksandr Tylyshchak, Myroslav Stoika, Enikő Jakab, Gabriella Papp and Adam Daroci (ed.) Innovative digital methods in education and research, International scientific and practical conference, Book of Conference Abstracts. Berehove, 2025. pp. 121-122.
<https://kmf.uz.ua/uk/publications/innovacijni-cifrovi-metodi-v-galuzi-osviti-ta-doslidzhen/>

3.5. Підготовка бакалаврської роботи

Мета:

Мета практики «Підготовка бакалаврської роботи» є поглиблення та закріплення теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану, дозбирання фактичного матеріалу для виконання дипломної роботи. Переддипломна практика студентів, яка проводиться перед виконанням дипломної роботи, є заключною ланкою практичної підготовки фахівців, зокрема бакалаврів педагогічної освіти, формує розуміння важливості педагогіки в регіональних дослідженнях.

Завдання:

- формування навичок самостійного вирішення практичних завдань, здатності до креативного критичного мислення тощо;
- поглиблення і закріплення теоретичних знань, отриманих студентами протягом усіх років навчання у виші, підготування до самостійної, пошукової роботи в галузі педагогіки та психології;
- поглиблення навичок самостійної дослідницької роботи та навичок роботи із довідковою та спеціалізованою літературою;

- розвиток у студентів здатності вирішувати дослідницькі (практичні та теоретичні) задачі в галузі педагогіки та психології;
- практичне використання сучасних технологій, методів та методик комплексних психолого-педагогічних досліджень;
- розвиток творчих здібностей студентів;
- накопичення досвіду самостійної роботи згідно вибраного фаху;
- збір та опрацювання фактичного матеріалу для написання дипломної роботи;
- завершення роботи над дипломним дослідженням, оформлення дипломної роботи та представлення її на попередньому захисті.

Загальні компетентності:

ЗК13. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань, концепцій, теорій, принципів і методів сучасної інформатики у практику у професійну діяльність та в площину навчання інформатики.

ФК2 . Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області інформатики, забезпечувати здобуття учнями освіти з урахуванням особливостей мовного середовища в закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України.

ФК3. Здатність здійснювати цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі різних видів і форм навчально-пізнавальної діяльності, прогнозувати результати освітнього процесу; моделювати зміст навчання відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів.

ФК4. Здатність добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання і розвитку учнів на основі конструктивної та безпечної взаємодії з учасниками освітнього процесу, усвідомлюючи почуття та емоції власні та учнів.

ФК5. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові, предметні компетентності і наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти, формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК6. Здатність здійснювати інтегроване навчання здобувачів освіти

ФК8. Здатність до формування спільноту учнів, у якій поважають і враховують права кожного, у якій кожен відчуває себе її частиною; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК12. Володіння методами інформаційного моделювання; здатність реалізовувати інформаційну модель засобами інформаційно-комунікаційних технологій; проводити комп'ютерний експеримент, інтерпретувати, аналізувати та узагальнювати його результати.

ФК18. Здатність до цифрового подання та обробки текстової, числової, графічної, звукової та відеоінформації.

Програмні результати навчання:

ПРН10. Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

ПРН20. Формувати в учнів уявлення про математику та інформатику на основі сучасних наукових досягнень.

ПРН22. Демонструвати знання з основних розділів математики та інформатики.

ПРН30. Використовувати міжпредметні зв'язки, інтеграцію змісту різних освітніх галузей.

ПРН32. Застосовувати методики і технології розвитку критичного мислення в учнів

ПРН35. Дотримуватися академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів.

ПРН51. Визначати доцільність застосування різних методів наукового пізнання в освітньому процесі відповідно до змісту навчання.

ПРН54. Визначати власні освітні потреби та обирати відповідні види, форми, програми професійного розвитку.

Організація практики та зміст навчальної діяльності студентів-практикантів

Переддипломна практика проводиться на кафедрах ЗВО, які мають необхідне кадрове та науково-технічне забезпечення.

Етап практики

- *Організаційно-підготовчий етап.* Установча конференція. Коротка характеристика основних цілей та завдань практики, знайомство зі структурою і змістом практики, вимогами до звітної документації. Визначення індивідуального завдання по практиці. Методичні рекомендації щодо проходження практики. Інструктаж з техніки безпеки. Планування діяльності.
- *Основний етап* переддипломної практики присвячений підсумковому узагальненню фактичного матеріалу, формулюванні висновків, укладання ілюстративного матеріалу, оформлення тексту, додатків, підготовці доповіді та презентації дипломної роботи в рамках попереднього захисту. На даному етапі має вестися щоденник практики, із зазначенням результатів переддипломної практики та особливостями написання дипломної роботи бакалавра.
- *Підсумковий етап* включає проведення заключної конференції, на якій здійснюється процедура попереднього захисту дипломної роботи, подається звітна документація з практики.

Критерії оцінювання

Атестація за підсумками переддипломної практики здійснюється на підставі звіту, що відображає попередні результати дипломної роботи.

Після завершення практики студенти представляють звіт з переддипломної практики (обсягом 7-10 сторінок друкованого тексту) про попередні результати дипломної роботи бакалавра.

Звіт повинен мати наступну структуру:

- назва кваліфікаційної роботи, прізвище та ініціали студента, прізвище, ініціали, науковий ступінь, вчене звання та посада керівника;
- актуальність теми дослідження;
- мета та завдання роботи;
- теоретична та інформаційна база дослідження;
- новизна одержаних результатів;
- практичне значення одержаних результатів дослідження;
- основні результати роботи (за розділами);
- висновки.

Навчальні досягнення бакалаврів із дисципліни «**Підготовка бакалаврської роботи**» оцінюються за модульнореєтинговою системою, в основу якої покладено

принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Схема нарахування балів

За звітну документацію – 60 б.

За захист результатів практики – 40 б.

Бали знімаються:

- за неохайне оформлення щоденника та звіту про практику;
- відсутність студента-практиканта на базі практики без поважних причин під час перевірки викладачами;
- несвоєчасне представлення щоденника та звіту про практику на кафедру обліку та аудиту тощо.

Підсумкова оцінка педагогічна практики здобувачем визначається шляхом додавання отриманих балів за кожним критерієм оцінювання знань, умінь і практичних навичок.

Таблиця 9.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Здобувач вищої освіти, який не виконав програму практики й отримав незадовільну характеристику на базі практики або незадовільну оцінку під час захисту звіту про практику, направляється на практику повторно або відраховується з інституту.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Логіка і методи педагогічних досліджень. Wwww.tspu.edu. /3. 06. 2008/
<http://www.tspu.edu.ua/kurs/4/Lekcii/Lec2.html>
2. Г.В.Беленька. Курсова, бакалаврська, магістерська робота як ступені професійного зростання студента. Бердянський державний педагогічний університет. /3. 06. 2008/ © 2003-2007 Бердянський державний педагогічний університет, 71100, Україна, Запорізька обл., м.Бердянськ, вул.Шмідта, 4
[Http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_2_2005/21](http://www.bdpu.org/scientific_published/pedagogics_2_2005/21)
3. Основні напрями досліджень. Академія педагогічних наук України. :/3. 06. 2008/
Академія педагогічних наук України вул. Артема, 52-А, Київ, 04053, Україна 7
<http://www.apsu.org.ua/ua/science/direction/>
4. Наукова робота. Library.tup. /3. 06. 2008/
http://library.tup.km.ua/inf_res/bibliogr/hi_sc/2003/nauk.htm
5. Наукові дослідження — шлях до розв'язання проблем педагогіки. Ua.textreferat.
/3. 06. 2008/ <http://ua.textreferat.com/referat-12845.html>
6. Наукові дослідження. Learn.dlab.kiev. /3. 06. 2008/ Міжнародний науково-навчальний центр інформаційних технологій та систем НАН та МОН України.
<Http://learn.dlab.kiev.ua/?L=ua&p=ractivities>
7. Наукові школи. Uipa. Kharkov. Ua. /3. 06. 2008/ 2006 УІПА.
Http://www.uipa.kharkov.ua/nau_school.html